

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

KOMISIONERËT PUBLIKË

Nr. 32/2 prot.

Tiranë, më 1.2.2024

- Lënda:** Parashtrime të Komisionerit Publik, në seancën gjyqësore të datës 8.2.2024, para trupit gjykues të Kolegjit të Posaçëm të Apelit, në çështjen ankim kundër vendimit nr. 651, datë 27.4.2023, të Komisionit të Pavarur të Kualifikimit, për subjektin e rivlerësimit, z. Urim Buci
- Baza ligjore:** Neni 179/b, pika 5 e Kushtetutës, neni C, pika 2, neni F, pika 2 e aneksit të Kushtetutës, neni 63 i ligjit nr. 84/2016, “Për rivlerësimin kalimtar të gjyqtarëve dhe prokurorëve në Republikën e Shqipërisë”
- Drejtuar:** Kolegjit të Posaçëm të Apelit, pranë Gjykatës Kushtetuese

Të nderuar anëtarë të trupit gjykues,

Në zbatim të nenit 55, pika 7 e ligjit nr. 84/2016, “Për rivlerësimin kalimtar të gjyqtarëve dhe prokurorëve në RSH”, pranë Institucionit të Komisionerëve Publikë, më datë 30.5.2023, është njoftuar vendimi nr. 651, datë 27.4.2023, i Komisionit të Pavarur të Kualifikimit, për subjektin e rivlerësimit, z. Urim Buci, me funksion prokuror në Prokurorinë pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor, Dibër.

Komisioni i Pavarur i Kualifikimit (në vijim referuar Komisioni), me vendimin nr. 651, datë 27.4.2023, bazuar në nenin 58, pika 1, germa “a”, dhe nenin 59, pika 1 e ligjit nr. 84/2016, ka konfirmuar në detyrë subjektin e rivlerësimit.

Ndaj këtij vendimi, bazuar në nenin B, pika 3, germa “c”¹, të aneksit të Kushtetutës, dhe nenin 65, pika 2² e ligjit nr. 84/2016, një komision prej tre vëzhguesish ndërkombëtarë të Operacionit Ndërkombëtar të Monitorimit (në vijim referuar ONM), kanë paraqitur pranë Institucionit të Komisionerëve Publikë, aktin nr. 314/1 prot., datë 30.5.2023: “*Rekomandim për paraqitje ankimi*”³. Komisioneri Publik, në mbështetje të nenit C, pika 2 të aneksit të Kushtetutës, dhe

¹ Vëzhguesi ndërkombëtar ushtron këto detyra: “u jep Komisionerëve Publikë rekomandime me shkrim për të paraqitur ankim”.

² Vëzhguesi ndërkombëtar ka të drejtë t’i paraqesë rekomandim me shkrim Komisionerit Publik për të paraqitur ankim. Ky rekomandim jepet nga një komision i përbërë nga të paktën 3 përfaqësues të ONM-së.

nenit 63, pika 1 e ligjit nr. 84/2016, brenda afatit ligjor 15-ditor nga njoftimi i vendimit, ka ushtruar të drejtën e ankimit.

Komisioneri Publik, nga shqyrtimi i vendimit nr. 651, datë 27.4.2023, në konsideratë edhe të Rekomandimit të ONM-së, ka vlerësuar se ai përmban shkaqe ligjore për t'u paraqitur për shqyrtim, nëpërmjet ankimit, juridiksionit kontrollues dhe rivlerësues të Kolegjit, juridiksion i cili lejon Kolegjin që të përcaktojë ligjërisht çdo rrethanë fakti nën parashikimet e aneksit të Kushtetutës dhe ligjit nr. 84/2016.

Sa më sipër, duke iu qëndruar të gjitha shkaqeve të paraqitura në ankimin e datës 13.6.2023, Komisioneri Publik parashtron sa në vijim:

1. *Për pasurinë: Tokë arë (dy parcela) dhe godinë e kombinuar banimi 3 kate + 1 kat papafingo.*

1.1 Në D-Vetting, subjekti i rivlerësimit ka deklaruar: (i) Tokë "arë" me sipërfaqe 724 m², nr. pas. ***/**, vol. **, f. ***, ZK ***, adresa: Kamëz, Tiranë. Faktikisht, kjo sipërfaqe disponohet nga unë, deklaruuesi, dhe vëllai im, *** ***. Secili nga ne zotëron faktikisht 50% të kësaj sipërfaqeje. Burimi: Të ardhura këto të siguruara nga emigracioni, përkatësisht unë, deklaruuesi, në Angli (2000-2004) dhe vëllai *** ***, në Greqi (1991 – 2012). Vlera: 200.000 ALL, sipas kontratës së shitblerjes me nr. *** rep. dhe nr. *** kol., dt. **.07.2007, me noter *** ***, Tiranë. Pjesa në përqindje: 100%.

(ii) Tokë "arë", me sip. 276 m², nr. pas. ***/**, vol. **, f. ***, ZK ***, adresa: "Kamëz, Tiranë". Faktikisht, kjo sipërfaqe disponohet nga unë, deklaruuesi, dhe vëllai im, *** ***. Secili nga ne zotëron faktikisht 50% të kësaj sipërfaqeje. Burimi: Të ardhurat janë siguruar nga emigracioni, përkatësisht unë, deklaruuesi, në Angli dhe vëllai, në Greqi. Vlera: 200.000 ALL, sipas kontratës së shitblerjes me nr. *** rep. dhe nr. *** kol., dt. **.07.2007, me noter *** ***, Tiranë. Pjesa në përqindje: 100%.

(iii) Godinë banimi 3 kat + 1 kat papafingo, një pjesë e objektit është me leje ndërtimi, ndërsa një pjesë është në proces legalizimi. Konkretisht, pjesa me leje ndërtimi është miratuar me vendim të KRRT-së nr. **, dt. **.07.2008, të Bashkisë Kamëz, për sipërfaqe totale ndërtimi 318 m² (3 kate), sipërfaqe gjurmë ndërtimi 89 m² (kati i parë). Aktualisht janë përfunduar 3 kate. Objekti nuk është regjistruar akoma në ZVRPP Tiranë. Pjesa e objektit në proces legalizimi ka sipërfaqe 50 m², secili kat (3 kate) dhe në total të tre katet 150 m². Kati i tretë i objektit (si pjesa me leje dhe pjesa në proces legalizimi), është në posedim të dhëndrit tim, *** ***, pasi ky shtetas është investitori i katit të tretë. Të gjitha shpenzimet për ndërtimin dhe mobilimin e katit të tretë të objektit (pjesa me leje ndërtimi dhe pjesa në proces legalizimi), përveç karabinasë, janë bërë nga shtetasi *** ***, i cili aktualisht banon në katin e tretë të objektit 3-katësh. Burimi: Të ardhurat për ndërtimin e këtij objekti janë siguruar nga

³ Sipas rekomandimit, përfundimi në rastin konkret duhet të ishte i ndryshëm, pasi është konstatuar se subjekti i rivlerësimit gjendet në kushtet e pamjaftueshmërisë së të ardhurave të ligjshme, në shumën 7.514.635 lekë, për krijimin e pasurisë godinë e kombinuar banimi 3 kate, përfshirë këtu të ardhurat e deklaruara nga emigracioni në Mbretërinë e Bashkuar. Në përfundim, ONM-ja rekomandon ankimin e vendimit të Komisionit, lidhur me të gjitha rezultatet e dala nga vlerësimi i kriterit të pasurisë, duke përfshirë të gjitha çështjet e tjera të nevojshme.

emigracioni nga unë, deklaruesi, në shtetin anglez, gjatë viteve 2000-2004. Vlera: 6.918.105 lekë. Pjesa në përqindje: 100%.

1.2 Në DV-2004, dorëzuar në ILDKPKI datë **.10.2005, subjekti i rivlerësimit, në cilësinë e Oficerit të Policisë Gjyqësore, ka deklaruar vetëm objektin e ndërtuar, konkretisht: *Banesë 2-katëshe, me sip. 150 m², e ndërtuar vetë në vitin 1995, e pahipotekuar. E kam në bashkëpronësi me vëllain tim. Kjo banesë është ndërtuar me të ardhurat e vëllait gjatë emigracionit. Vlera: 10.000.000 lekë. Pjesa në përqindje: 50%. Viti krijimit: 1995.*

1.3 Në DV-2015, para fillimit të detyrës si prokuror, dorëzuar në ILDKPKI në datën **.11.2015, subjekti i rivlerësimit ka deklaruar pasuritë *truall*, me të njëjtat të dhëna si në D-Vetting, ndërsa lidhur me godinën e banimit ka deklaruar: *Godinë banimi 3 kat + 1 kat papafingo, një pjesë e objektit është me leje ndërtimi, ndërsa një pjesë është në proces legalizimi. Konkretisht, pjesa me leje ndërtimi është miratuar me vendim të KRRR-të nr. **, dt. **.07.2008, të Bashkisë Kamëz, për sipërfaqe totale ndërtimi 318 m² (3 kate), sipërfaqe gjurmë ndërtimi 89 m² (kati i parë). Objekti nuk është regjistruar akoma në ZVRPP Tiranë. Pjesa e objektit në proces legalizimi ka sipërfaqe 50 m² secili kat (3 kate) dhe në total të tre katet 150 m². Burimi: Të ardhurat për ndërtimin e këtij objekti janë siguruar nga emigracioni nga unë, deklaruesi, në shtetin anglez, gjatë viteve 2000-2004. Vlera: nuk deklarohet. Pjesa në përqindje: 100%.*

1.4 Lidhur me historikun e zhvillimit të pronës, posedimin, gëzimin dhe burimin e ligjshëm për krijimin e saj, gjatë hetimit administrativ, subjekti i rivlerësimit, ndër të tjera, ka deklaruar si vijon:

1.4.1 Në përgjigje të pyetësorit standard, subjekti ka deklaruar se banon: *“Në objektin shtëpi banimi tre kate, në adresën: Rr. “***”, nr. **, Kamëz, ku dy katet e para të ndërtesës janë në pronësinë time, ndërsa kati i tretë në pronësi të dhëndrit tim, shtetasit ***. ***”.*

1.4.2 Në përgjigje të pyetësorit nr. 2, subjekti ka deklaruar se: *“Objekti 2-katësh ka filluar të ndërtohet nga vëllai, në 1995-2006, kati i dytë ka qenë karabina deri në 2015. Objekt me sip. 62,55 m². Unë zotëroj 50% të objektit 2-katësh, vlera në momentin e krijimit është 10 milionë lekë të vjetra, i cili është përfshirë në certifikatën e pronësisë në datën **.11.2021 dhe është pjesë e objektit godinë 3-katëshe, ku kati i tretë është ndërtuar nga ***. *** (dhëndri). Objekti 3-katësh ka filluar në vitin 2008 dhe përfunduar në 2010 ... Të dyja objektet 2 dhe 3-katëshe, (aktualisht një objekt i vetëm), janë në pronësi përkatësisht të vëllait dhe objekti 3-katësh në pronësinë time dhe dhëndrit”.*

1.4.3 Në përgjigje të pyetësorit nr. 5, subjekti ka deklaruar: (pyetja 3) *“... Unë kam kryer shpenzimet e karabinasë sipas lejes së ndërtimit, ndërsa dhëndri do të kryente disa punime në funksion të dy palëve... rifiniturën me sistem kapot... dhe ... (p. 5) ...në këtë vlerë përfshihen punimet e ndërtimit të katit dytë të objektit ekzistues 2 kate, përveç kolonave dhe soletës, që ishte ndërtuar nga im vëlla, ***. ***”.*

1.4.4 Në përgjigje të pyetësorit nr. 7, subjekti ka deklaruar: (p. 3.1) *“... në objektin 3-katësh nuk është kryer asnjë investim pas vitit 2016... ende i papërfunduar edhe, aktualisht, dhe rifiniturë objekti me sistem kapot, si dhe izolim solete, të kryer nga ***. ***, në 2020... (p. 3.2) ... sipërfaqja totale e katit të parë banimi (k. i dytë i ndërtesës) të objektit 3-katësh është 180m².*

*Nuk është përfunduar kati i parë i banimit për një sipërfaqe 80 m². Kanë përfunduar punimet për një sipërfaqe rreth 100 m², të kryera gjatë vitit 2015 nga unë, përveç karabinasë që ka qenë pjesë e objektit 2 kate ekzistues, ndërtuar nga vëllai im, ***, ***, para vitit 2006... (p. 3.3) ... Pjesa mbi katin e tretë (k. i dytë banim) është kafazi i shkallëve dhe është përfunduar në vitin 2010 si karabina, sipas lejes së ndërtimit, datë **.07.2008.... (p. 4) ... të ardhurat në shtetin anglez, nëntor 2000 - maj 2004, kanë qenë rreth 60 mijë paund. Të ardhurat e vëllait, ***, ***, në shtetin grek 1992-2001, kanë qenë rreth 16 milionë dhrahmi (2001-2004 nuk ka qenë në shtetin grek, arsye shëndetësore). 2004 – 2010 është paguar 65 euro dita... ”.*

1.5 Në procesverbalin e datës **.9.2016, mbajtur në ILDKPKI, subjekti ka deklaruar: *“Objekti është ndërtuar së bashku me vëllain, më tepër kontribute ka vëllai nga emigracioni 1995-2001. Pjesa takuese 50%. Vlera është investuar nga vëllai. Është në proces legalizimi në emrin tim një pjesë e godinës, e cila është ndarë pothuajse në mes, duke u bazuar në ndarjen e tokës prej 1.000 m² në dy pjesë të barabarta. Vlera e investuar nuk është deklaruar për pamundësi llogaritje, pasi është ndërtuar nga vëllai, nuk është nxjerrë leja e shfrytëzimit dhe nuk është kryer akti i kolaudit. Do të paraqes dokumente të vëllait, pasi unë kam qenë pa dokumente.... Kati papafingo nuk është ndërtuar.... Aktualisht banoj në katin e dytë, kati parë është i papabanuar, ndërsa në katin e tretë banon dhëndri im, pa detyrim për momentin... ”.*

1.6 Në vlerësim të akteve të administruara, lidhur me burimin e ligjshëm të krijimit të pasurisë godinë banimi 3 kate +1 kat papafingo, rezulton se subjekti i rivlerësimit në D-Vetting dhe deklaratën para fillimit të detyrës (dorëzuar në nëntor 2015), ka deklaruar: *“Të ardhurat për ndërtimin e këtij objekti janë siguruar nga emigracioni nga unë, deklaruesi, në shtetin anglez, gjatë viteve 2000-2004”,* për të cilat subjekti nuk deklaroi vlerën përkatëse apo ndonjë dokumentacion provues. Mungesa e dokumenteve provuese pranohet edhe nga vetë subjekti i rivlerësimit, në deklarimet e dhëna në procesverbalin e mbajtur pranë ILDKPKI-së të datës **.9.2016, në të cilin deklaroi se nuk ka dokumentacion provues lidhur me periudhën e qëndrimit në Angli, duke paraqitur si rrethanë, vetëdeklarimin e bërë prej tij në *“Formularin e Dekriminalizimit”,* në të cilin deklaroi se, *prej tetorit 2000 deri në qershor 2004, ka qëndruar në adresën nr. **, *** ***, ***, ***, UK.*

1.7 Vetëm në përgjigje të pyetësorit nr. 8, subjekti deklaroi më tepër rreth të ardhurave të fituara nga emigracioni, mënyrën e administrimit të tyre, si dhe sjelljen e tyre në Shqipëri, duke specifikuar se: *“... këto të ardhura, përveç atyre që kam shpenzuar për nevojat e mia personale, i kam dërguar në Shqipëri pjesë - pjesë, sipas rastit, nëpërmjet shokëve të mi që ishin me dokumente të rregullta, gjatë viteve 2001-2004, dhe ia kanë dorëzuar sipas traditës shqiptare familjes sime, konkretisht nënës time, ***, ***,... Nëna ime ka luajtur rolin e kryefamiljares dhe një pjesë i kanë shpenzuar për nevojat e familjes. Në vitin 2008, kur unë mora lejen e ndërtimit për të ndërtuar shtëpinë, nëna ime më dha një pjesë të këtyre parave që i kishte ruajtur vetë, për të ndërtuar shtëpinë. Pra, unë, subjekti, nuk i kam deklaruar këto para në deklaratën e vitit 2005, sepse i kishte nëna në administrim dhe posedim si kryefamiljare. Unë kam deklaruar në vitin 2005 vetëm gjendjen time personale dhe jo të nënës dhe familjarëve të tjerë. Në këtë mënyrë e kam kuptuar mënyrën e deklarimit në atë kohë, pa patur asnjë qëllim dhe arsye për të mos i deklaruar”.*

1.8 Në përfundim të hetimit administrativ, Komisioni i ka kaluar barrën e provës subjektivit të rivlerësimit për të provuar të kundërtën, lidhur me:

- Pasuritë *truall*, pasi duket se *subjekti nuk arrin të provojë burimin e ligjshëm të krijimit të pasurive me prova, duke rezultuar në pamundësi financiare në vlerën – 400.000 lekë dhe duket se subjekti i ka blerë pasuritë tokë “arë” me çmim të ulët;*
- Për pasurinë *godinë banimi 3+1 kate*, pasi *subjekti nuk arrin të provojë me dokumentacion të ardhurat e ligjshme të deklaruara se kanë shërbyer si burim për krijimin e pasurisë*⁴;
- *Ka paqartësi në deklaratimet e subjektivit në lidhje me kohën e investimit në objektin godinë 3 kate e kombinuar;*
- *Subjekti nuk ka deklaruar gjendje cash në deklaratën e interesave privatë periodikë të vitit 2005;*
- *Subjekti ka pasur pamjaftueshmëri financiare në vlerën totale të investimit të kryer prej tij, prej 7.514.635⁵ lekësh, pasi nuk arriti të provojë të ardhurat nga emigracioni, të cilat i ka deklaruar si burim për këtë ndërtim.*

1.9 Komisioni, pasi ka vlerësuar pretendimet dhe aktet e vëna në dispozicion nga subjekti i rivlerësimit, në përfundim, ndër të tjera, ka arritur në konkluzionin se: “... Në analizë të provave të administruara dhe shpjegimeve, trupi gjykues vlerësoi se: (i) Subjekti e ka deklaruar saktë këtë pasuri si në deklaratat periodike dhe në atë Vetting; (ii) Kjo pasuri është një pasuri e krijuar shumë vite para detyrës së tij si prokuror dhe subjekt i ligjit nr. 84/2016; (iii) Duke qenë se burimi i krijimit të kësaj pasurie janë të ardhurat nga emigracioni i subjektivit në Angli, të cilat janë edhe burim krijimi të pasurisë nr. 2⁶, analiza e tyre është trajtuar në pasurinë nr. 2; (iv) Çmimi i blerjes së kësaj pasurie vlerësohet si shprehje e lirisë kontraktuale të palëve në një marrëdhënie juridike civile...”.

1.9.1 Për pasurinë *godinë e kombinuar banimi 3 kate + 1 kat papafingo*, Komisioni, në mënyrë të përmbledhur, ka arsyetuar: “... Lidhur me përlllogaritjen e vlerës së investimit të kryer, Komisioni u është referuar sipërfaqeve që rezultuan nga praktika e ALUIZNI-t, përcjellë nga subjekti për legalizim, si dhe referencave në çmimet e EKB-së. Rezultoi e provuar se ndërtimi i këtij objekti ka nisur në vitin 1996 (nga vëllai i subjektivit, z. ***, ***), dhe është në gjendjen aktuale që prej vitit 2015. Pra, nuk ka prova që të provojnë kryerjen e këtij investimi pas fillimit të detyrës si prokuror. Nga hetimi rezultoi e provuar se deklarimi që subjekti ka bërë për burimin e krijimit të kësaj pasurie ka qenë koherent, të ardhurat nga emigracioni në Angli. Gjithashtu, rezultoi e provuar se subjekti ka qenë në emigracion dhe, këtë fakt, e ka deklaruar edhe si detyrim të ligjit për dekriminalizimin. Është gjithashtu e provuar se subjekti nuk ka paraqitur prova që të vërtetojnë se këto të ardhura të deklaruara janë të ligjshme në kuptim të nenit D të aneksit të Kushtetutës dhe të ligjit nr. 84/2016. Ai ka bërë përpjekje për të siguruar dokumentacion që vërteton transfertat e shumave monetare nga Anglia në Shqipëri

⁴ Komisioni ka kryer analizën financiare për periudhën 01.07.2005-31.10.2015, duke mos përfshirë në koston/investimin e ndërtimit të *godinës të kombinuar 3-kate*, të ardhurat familjare të subjektivit nga pagat për vitet 2005 – 2015, pasi subjekti gjatë të gjitha deklaratimeve të veta ka shpjeguar se si burim kanë shërbyer të ardhurat nga emigracioni i tij në shtetin anglez.

⁵ Vlera e përlllogaritur nga Komisioni, bazuar në metodologji të detajuar, referuar dhe në jurisprudencën e Kolegjit.

⁶ Komisioni i referohet në këtë rast pasurisë *godinë banimi 3 kate + 1 kat papafingo*.

gjatë kohës kur ishte emigrant, shuma të cilat kanë shërbyer si burim për krijimin e pasurisë në fjalë, por nuk ka mundur t'i sigurojë ato.... Komisioni vlerëson në lidhje me pasurinë e subjektit të rivlerësimit në një optikë të përgjithshme, sipas standardit kushtetues të parashikuar në nenin D, pika 3 e aneksit të Kushtetutës të 'shpjegimit bindshëm' të pasurisë, duke zbatuar parimin e objektivitetit dhe proporcionalitetit, në kuptim të parashikimit të nenit 52, pika 1 e ligjit nr. 84/2016, i cili obligon organet e rivlerësimit që, në mënyrë diskrecionale, por të arsyetuar e të shpjeguar, të shqyrtojnë procesin e rivlerësimit të një subjekti, duke konsideruar zbatimin e këtyre parimeve të së drejtës administrative të aplikueshme⁷. Në përfundim, për sa më sipër, Komisioni çmon se mungesa e burimeve të ligjshme që rezultojnë nga analiza financiare e kryer, duke mos përfshirë në të të ardhurat nga emigracioni, nuk duhet të konsiderohet si një rrethanë që e vendos subjektin e rivlerësimit në kushtet e një deklarimi të pamjaftueshëm sipas parashikimit të nenit 61, pika 3 e ligjit nr. 84/2016”.

1.10 **Komisioneri Publik**, në analizë të akteve të administruara, bazuar edhe në Rekomandimin e ONM-së të datës 30.5.2023, ndan qëndrim të ndryshëm nga Komisioni lidhur me vlerësimin e situatës financiare, mjaftueshmërinë dhe ligjshmërinë e burimeve që kanë shërbyer për krijimin e pasurisë *godinë e kombinuar banimi 3 kate + 1 kat papafingo*⁸, duke analizuar si më poshtë:

1.10.1 Rezulton se subjekti i rivlerësimit ka qenë kontradiktor në deklarime, duke referuar vlera të ndryshme të investimit, në D-Vett., në deklaratën e vitit 2004, deklaratën para fillimit të detyrës në vitin 2015 dhe përgjigjet e dhëna gjatë procesit të hetimit administrativ, lidhur me vlerën/kostot e ndërtimit të pasurisë *godinë banimi 3 kate + 1 kat papafingo*. Deklarimet e subjektit mbi ndërtimin e një pjesë të pasurisë nga shtetasi ***. ***. dhe mbulimin e kostove nga ky i fundit, duken kontradiktore, pasi në deklaratën e vitit 2015 (para fillimit të detyrës), subjekti nuk rezulton të ketë deklaruar posedim apo investim nga ky shtetas, përkundër deklaramit të tij në D-Vetting dhe deklarimeve gjatë hetimit administrativ. Deklarime kontradiktore konstatohen edhe lidhur me vlerën e ndërtimit dhe burimet e përdorura. Kështu në DV-2004, subjekti deklaroi vlerë ndërtimi prej 10.000.000 lekë⁹, pjesë takuese 50%, vit krijimi 1995, me burim të ardhura të vëllait nga emigracioni. Në deklaratën para fillimit të detyrës në vitin 2015, subjekti nuk deklaroi vlerë të pasurisë, deklaroi pjesë takuese 100%, ndërsa si burim deklaroi të ardhurat e tij nga emigracioni gjatë viteve 2000-2004, pa përcaktuar shumën e këtyre të ardhurave. Në D-Vett., subjekti deklaroi vlerën e ndërtimit prej 6.918.2015 lekë, pjesë takuese 100%, dhe burim të ardhura nga emigracioni gjatë viteve 2000-2004 (pa deklaruar përsëri shumën e të ardhurave të realizuara), ndërkohë në prapësime, gjatë hetimit

⁷ Për më tepër, referohuni arsyetimit të Komisionit në f. 23-24 të vendimit.

⁸ Nga aktet e administruara në dosje, si nga korrespondenca e Komisionit dhe ato të paraqitura nga subjekti, z. Buci, në konsideratë të konstatimit se pasuria *godinë e kombinuar banimi 3 kate + 1 kat papafingo*, nuk ka pësuar ndryshime pas vitit 2015, rezultojnë këto të dhëna: (1) pasuria me numër ***/***/***, zona kadastrale ***, me sipërfaqe 180m², pronari subjekti i rivlerësimit, z. Buci, pjesa takuese 1/1; (2) pasuria me numër ***/***/***, zona kadastrale ***, me sipërfaqe 132m², pronari subjekti i rivlerësimit, z. Buci, pjesa takuese 1/1; (3) pasuria me numër ***/***/***, zona kadastrale ***, me sipërfaqe 170m², pronari subjekti i rivlerësimit, z. Buci, pjesa takuese 1/2; (4) pasuria me numër ***/***/***, zona kadastrale ***, me sipërfaqe 111m², pronari subjekti i rivlerësimit, z. Buci, pjesa takuese 1/2.

⁹ Për këtë vlerë të deklaruar, subjekti pretendon se janë deklaruar në “lekë të vjetra”. Sikundër konstatohet edhe në Rekomandimin e ONM-së, duket se ky pretendim i subjektit nuk qëndron, pasi në të njëjtën deklaratë, subjekti ka deklaruar “në lekë të reja” blerjen e automjetit në shumën 600.000 lekë dhe të ardhurat nga paga, 46.000 lekë.

administrativ, subjekti pretendon se është investuar prej tij vetëm vlera prej 3.576.580 lekë¹⁰. Në këto kushte, deklaratimet kontradiktore të mësipërme lidhur me vlerën e investuar për pasurinë dhe burimet e përdorura për krijimin e saj, çojnë në pamundësi të kontrollit dhe verifikimit të saktë të burimit, kohës dhe vlerës së krijimit të kësaj pasurie.

1.10.2 Për sa i përket ligjshmërisë së burimeve të përdorura për investimin në *godinën e banimit 3 kate + 1 kat papafingo*, të analizuara në të gjitha variantet e deklaruara nga ana e subjektit, rezulton se ky i fundit nuk arrin të provojë ligjshmërinë e burimeve të pretenduara si të ardhura nga emigracioni në Mbretërinë e Bashkuar. Aktet e paraqitura nga subjekti gjatë hetimit administrativ, fotografi dhe deklarimi i tij në Formularin e dekriminalizimit, dorëzuar pranë organeve përgjegjëse, nuk provojnë as masën e të ardhurave të krijuara dhe as ligjshmërinë e tyre, sipas parashikimeve të nenit D, pika 3 e aneksit të Kushtetutës dhe jurisprudencës së Kolegjit. Komisioneri Publik sjell në vëmendje këtu dhe mosdeklarimin nga ana e subjektit të posedimit të kursimeve në “likuiditete cash”, në deklarimin e parë pranë ILDKPKI-së, në vitin 2005, në pozicionin e Oficerit të Policisë Gjyqësore.

1.10.3 Nisur nga sa më sipër, çmohet se në rastin konkret, referenca dhe arsyetimi i Komisionit bazuar në parimin e “proporcionalitetit” apo atë të “objektivitetit”, për të mos aplikuar nenin 61/3 të ligjit nr. 84/2016, është i gabuar dhe jo plotësisht i justifikuar në normativën kushtetuese dhe atë ligjore. Sipas nenit 4 të ligjit nr. 84/2016, përcaktohet se Komisioni dhe Kolegji ushtrojnë funksionet e tyre si institucione të pavarura dhe të paanshme mbi bazën e parimeve të barazisë përpara ligjit, të kushtetutshmërisë e ligjshmërisë, të proporcionalitetit dhe të parimeve të tjera, që garantojnë të drejtën e subjekteve të rivlerësimit për një proces të rregullt ligjor. Nga leximi i kësaj dispozite, në vështrim sa parashtruar dhe më sipër, Komisioneri Publik vlerëson se qëllimi i parashikimit të parimeve që udhëheqin veprimtarinë e dy institucioneve rivlerësuese, Komisioni dhe Kolegji, është në funksion të garantimit të së drejtës së subjektit të rivlerësimit për një proces të rregullt ligjor, dhe parimi i proporcionalitetit në këtë rast nuk mund të merret i shkëputur e të gjejë zbatim rast pas rasti, në raport me shkallën apo zbatimin e masës disiplinore, që gjen zbatim si rezultat i procesit të rivlerësimit dhe qëllimit të ndjekur nga neni 179/b, pika 1, të Kushtetutës. Rëndësinë e këtij procesi dhe qëllimit të tij në raport me të drejtat e subjektit, e reflekton më së miri neni A, i aneksit të Kushtetutës, dispozitë e cila ka përcaktuar kufizimin pjesërisht të respektimit të disa të drejtave sipas nenit 17 të Kushtetutës.

1.10.4 Duke përfunduar, pamjaftueshmëria financiare e konstatuar nga mungesa e burimeve të ligjshme të krijimit të *pasurisë godinë e kombinuar banimi 3 kate + 1 kat papafingo*, në vlerën 7.514.635 lekë¹¹, pasaktësitë dhe deklaratimet kontradiktore të subjektit të rivlerësimit, së bashku me pamjaftueshmërinë financiare të konstatuar nga Komisioni për mbulimin e shpenzimeve të subjektit dhe personave të lidhur me të, për vitin 2016, në shumën – 464.014 lekë¹², çojnë në situatën ligjore që subjekti i rivlerësimit ndodhet në kushtet e deklaratimit të

¹⁰ Subjekti i rivlerësimit ka pretenduar në parashtrime se pjesa tjetër e investimit është kryer nga shtetasi ***, ***, për katin II, në vlerën 2.191.960 lekë, pa TVSH. Duket se ky pretendim bie ndesh me deklaratimin e dhënë nga subjekti i rivlerësimit në procesverbalin e ILDKPKI-së, ku ka deklaruar se “... në katin e dytë banon dhëndri im, pa detyrim për momentin...”.

¹¹ Referohuni vendimit të Komisionit në f. 22, prg. 2.20.7.

pasaktë dhe të pamjaftueshëm, sipas parashikimeve të nenit 33, pika 5, germa “b” dhe nenit 61, pika 3, të ligjit nr. 84/2016.

1.10.5 *Komisioneri Publik* konstaton, gjithashtu, se përfundimi tjetër i Komisionit, se subjekti i rivlerësimit e ka krijuar pasurinë përpara marrjes së detyrës, bie në kundërshtim me jurisprudencën e qëndrueshme të Kolegjit, referuar vendimeve (JR) nr. 2/2019, nr. 31/2019, nr. 12/2020, nr. 13/2020 dhe nr. 3/2021. Për rrjedhojë, vlerësimi i Komisionit në këtë rast, duke referuar vendimin e Kolegjit (JR) nr. 6/2022, është jo relevant me situatën faktike dhe rrethanat objektive të rastit objekt ankimi, e për këtë arsye, ky vendim nuk mund të merret në konsideratë për subjektin e rivlerësimit, z. Buci.

2. *Lidhur me gjetjet mbi marrëdhënien kontraktuale të qirasë së subjektit me Bashkinë Kamëz*

2.1 Nga hetimi administrativ¹³ ka rezultuar se subjekti i rivlerësimit, në cilësinë e qiradhënësit, ka nënshkruar kontratën e qirasë me nr. *** prot., datë **.9.2022, me palën qiramarrëse, Bashkinë Kamëz, me objekt kontrate, dhënien me qira të katit përdhe me sip. 132,48 m² dhe sip. prej 60 m² oborr, të *godinës së kombinuar banimi 3 kate + 1 kat papafingo*, me qëllim përdorimin për nevojat e Bashkisë Kamëz.

2.2 Komisioni e ka vlerësuar këtë marrëdhënie qiraje mbi bazat e ligjit nr. 9367, datë 7.4.2005, “*Për parandalimin e konfliktit të interesave në ushtrimin e funksioneve publike*”, i ndryshuar, duke konstatuar se subjekti i rivlerësimit ka vepruar në kushtet e konfliktit të interesit. Për këtë arsye, subjektit të rivlerësimit i është kaluar barra e provës për të provuar të kundërtën.

2.3 Në përfundim, Komisioni, pasi ka vlerësuar të pabazuar pretendimin e subjektit të rivlerësimit, duke e konsideruar kontratën të natyrës administrative, në përfundim, e ka analizuar situatën faktike si përjashtim të lejuar nga vetë ligji nr. 9367/2005, i ndryshuar, duke iu referuar nenit 21, pika 4, të këtij ligji, i cili përcakton se nga ndalimet e pikave 1, 2 dhe 3, përjashtohen rastet kur lidhja e kontratës ... “c) *bazohet në ligje të veçanta, për qëllime publike ose për trajtime të posaçme të kategorive të ndryshme të zyrtarëve*”. Për të përcaktuar nëse kontrata e qirasë në këtë rast është lidhur për qëllime publike, që përjashtohet nga ndalimet e pikës 4/1, të nenit 21 të këtij ligji, Komisioni ka marrë për referencë edhe ligjin nr. 139/2015 “Për vetëqeverisjen vendore”, nenin 23 të tij¹⁴. Në përfundim, Komisioni ka arritur në konkluzionin se: [...] *kontrata e lidhur midis subjektit dhe Bashkisë Kamëz, me të cilën kjo bashki ka marrë me qira ambientin në pronësi të subjektit për ta përdorur si kopsht për fëmijë, është kontratë e lidhur për qëllime publike dhe, si e tillë, bën pjesë në rastet që përjashtohen nga ndalimi i pikës 1, të nenit 4, të ligjit nr. 9367, datë 7.4.2005, që do ta vendoste subjektin në situatën e konfliktit të interesit [...]*¹⁵.

¹² Referohuni arsyetimit të Komisionit në f. 33-34, të vendimit.

¹³ Referuar akteve të vëna në dispozicion nga Bashkia Kamëz, me shkresën nr. ***/** prot., datë **.3.2021.

¹⁴ Bashkia në fushën e infrastrukturës dhe shërbimeve publike ka, ndër të tjera, funksion të saj: “... *Administrimin dhe rregullimin e sistemit arsimor parashkollor në kopshte dhe çerdhe*”.

¹⁵ Për më tepër, referohuni në f. 29 – 30, të vendimit të Komisionit.

2.4 *Komisioneri Publik*, në analizë të akteve të administruara, bazuar edhe në Rekomandimin e ONM-së të datës 30.5.2023, ndan qëndrim të ndryshëm nga Komisioni, pasi çmon se përfundimi i arritur prej tij është rrjedhojë e një interpretimi të zgjeruar të qëllimit të ligjit për parandalimin e konfliktit të interesave dhe ndalimeve të parashikuara në të, parë kjo, edhe në raport me etikën profesionale, si mundësi apo shkak për cenimin e figurës së magjistratit.

2.5 Konstatohet se, Komisioni ka arritur në përfundimin se: (i) kontrata e qirasë është e natyrës publike dhe (ii) është lidhur për një qëllim publik nga organi administrativ në ushtrim të funksioneve të tij sipas ligjit për vetëqeverisjen vendore, e në këto kushte, ka interpretuar përjashtimin e parashikuar nga neni 21, “*Ndalimi i lidhjes së kontratave*”, pika 4, germa “c”. Duket se ky interpretim është i zgjeruar, duke iu larguar qëllimit dhe frymës së vetë ligjit dhe dispozitës së referuar. Në interpretim literal të pikës 1, të nenit 23, të ligjit nr. 9367/2005, i ndryshuar, konstatohet se ajo paraqitet si një rezervë absolute e natyrës ndaluese, parashikuar nga ligjvënësi me ndryshimet që ka pësuar ky ligj pas prillit të vitit 2014. Kjo normë, në mënyrë të qartë, përcakton se: “*Asnjë individ, kur ky njësohet me një zyrtar në njërin nga funksionet e përcaktuara në kreun III, seksioni 2 të këtij ligji, gjyqtarët e prokurorët në nivelin e Gjykatës së Shkallës së Parë e në atë të Apelit, dhe asnjë shoqëri tregtare, ortakëri a shoqëri e thjeshtë, ku ky zyrtar zotëron, në mënyrë aktive apo pasive, aksione a pjesë në kapital, në çfarëdo sasive, nuk mund të lidhë kontratë ose nënkontratë me asnjë institucion publik*”. Thënë më thjeshtë, asnjë prokuror në nivelin e Gjykatës së Shkallës së Parë e në atë të Apelit, nuk mund të lidhë kontratë me asnjë institucion publik.

2.6 Qëllimi i kësaj dispozite, për efekt edhe të procesit të rivlerësimit, duhet kuptuar se magjistrati, për shkak funksioni është i kufizuar dhe e ka të ndaluar të hyjë në ato marrëdhënie juridike, nga të cilat përfiton të mira nga kontratat publike. Megjithatë, edhe në këtë rast, ligjvënësi ka parashikuar disa përjashtime specifike, listuar në rend zbritës në pikën 4, të nenit 21 të ligjit. Në analizë të këtyre rasteve, specifikisht, germës “c”, vlerësojmë se ajo duhet interpretuar brenda frymës dhe qëllimit të normës, që ndryshe nga përfundimi i Komisionit, çmojmë se është kufizimi i magjistratit për të përfituar të mira nga kontratat publike. Ky përfundim përforcohet, nisur nga natyra e këtyre kontratave dhe shtrirjes/përdorimit që ato kanë në qarkullimin civil. Në vlerësim të karakteristikave dalluese të kontratës publike, të cilat përfshijnë në mënyrë kumulative ose alternative shumë elemente, veçojmë *raportet e pabarazisë mes palëve, kryerjen e një misioni shërbimi publik, ushtrimin e prerogativave të fuqisë* (pushtetit) publik, si dhe *përmbushjen e interesit publik*. Këto elemente që karakterizojnë të drejtën publike, kanë për qëllim përmbushjen e misionit thelbësor të administratës publike, që është misioni i interesit publik¹⁶.

2.7 Mbi këtë bazë, duke mbajtur në konsideratë *ratio*-n (qëllimin), e ligjit për parandalimin e konfliktit të interesave në ushtrimin e funksioneve publike, përkufizimeve të përcaktuara nga

¹⁶ Për më tepër, shihni vendimin nr. 00-2021-1264, datë 12.07.2021, të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë.

ky ligj për “konfliktin në dukje të interesit¹⁷” apo “konfliktit të mundshëm të interesit¹⁸”, duket se interpretimi dhe arsyetimi i Komisionit, që subjekti përjashtohet në këtë rast nga ndalimi i parashikuar ligjor, pasi ka lidhur një kontratë publike dhe për një qëllim publik, nuk gjendet i bazuar. Të gjitha kontratat e lidhura me institucionet publike, të cilat paraqesin karakteristikat dalluese të përshkruara më sipër, janë të natyrës publike dhe ndjekin qëllimin për përmbushjen e një interesi publik. Në këtë kontekst të analizuar, Komisioneri Publik, ndryshe nga Komisioni, vlerëson se subjekti i rivlerësimit ndodhet në kushtet e konfliktit të interesit dhe ndalimit për të përfutur të mira, fonde publike nga kontratat publike, rrethanë e cila duhet të merret për bazë në vlerësimin tërësor të rastit.

Kërkimi i ankimit

3. Duke ritheksuar se Komisioneri Publik ka detyrimin që të ushtrojë kontroll mbi vendimet e dhëna nga Komisioni, me qëllim që të garantojë mbrojtjen e interesit publik në procesin e rivlerësimit, duke vlerësuar në qoftë se vendimmarrja e Komisionit për konfirmimin ose shkarkimin e subjektit, ose ndërprerjen e procesit të rivlerësimit është marrë në përputhje me ligjin, në përfundim të një hetimi të plotë, mbështetur në faktet dhe provat e administruara për këtë qëllim;

4. Bazuar në kërkesat e neneve Ç, D, Dh, E dhe F, të aneksit të Kushtetutës dhe nenit 61, të ligjit nr. 84/2016;

Kërkojmë që shkaqet e këtij ankimi të merren në shqyrtim nga ana e Kolegjit dhe, në zbatim të nenit 66, pika 1, germa “b”, të ligjit nr. 84/2016, të vendosë:

- Ndryshimin e vendimit nr. 651, datë 27.4.2023, të Komisionit të Pavarur të Kualifikimit, dhe shkarkimin nga detyra e subjektit të rivlerësimit, z. Urim Buci.

KOMISIONERI PUBLIK

Irena NINO

¹⁷ Sipas nenit 3, pika 4, germa “b”, me konflikt në dukje të interesit kuptohet: “gjendja, në të cilën interesat private të zyrtarit duken, në pamje ose në formë, sikur kanë ndikuar, ndikojnë apo mund të ndikojnë në kryerjen në mënyrë të padrejtë të detyrave apo përgjegjësi të tij zyrtare, por, në fakt, ndikimi nuk ka ndodhur, nuk ndodh ose nuk ka mundësi të ndodhë”.

¹⁸ Ndërsa me “konflikt të mundshëm interesi, kuptohet: ‘gjendja, në të cilën interesat private të zyrtarit mund të shkaktojnë, në të ardhmen, shfaqjen e konfliktit faktik ose në dukje të interesit, nëse zyrtari do të përfshihej në detyra apo përgjegjësi të caktuara’”.